

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Judecător: Vitalii Ciumac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nina Vascan
Veronica Negru
Eugenia Fistican

Î N C H E I E R E

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul avocatului Cojocaru Adrian și de către Lesnic Valentina prin intermediul avocatului Musteață Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lesnic Valentina împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Suveică Nelea, privind anularea deciziei, obligarea examinării petiției și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, admis apelul declarat de Lesnic Valentina, casată parțial hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea Valentinei Lesnic a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă:

La 04 martie 2016, Lesnic Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Suveică Nelea, privind anularea deciziei, obligarea examinării petiției și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 08 iulie 2013 a depus la Comisia de etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova prin care a solicitat atragerea la răspundere disciplinară a avocatului Suveica Nelea pentru încălcarea normelor de etică și disciplină, și anume ultima a omis termenul de atac a hotărârii

judecătorești în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Lesnic împotriva Primăriei Tîrnova, raionul Dondușeni, cauza numărul 2-416/17.

Deoarece plângerea sa nu a fost examinată a depus suplimentar alte petiții. Ulterior, la 21 decembrie 2015 Uniunea Avocaților i-a înmănat decizia emisă pe cauza disciplinară nr. G/469 datată cu 24 septembrie 2014, despre care nu a cunoscut anterior.

Astfel, la 20 ianuarie 2016 a depus cerere prealabilă, care a fost respinsă prin răspunsul recepționat la 01 martie 2016.

Consideră reclamanta că, această decizie este neîntemeiată și formală deoarece este una neargumentată.

Menționează că, decizia este una contradictorie cu o altă decizie emisă pe un caz similar în privința aceluiași avocat care a omis termenul de atac al hotărârii judecătorești.

Solicită reclamanta, admiterea acțiunii, anularea ca fiind ilegală decizia Comisiei de etică și disciplină a Uniunii Avocaților din 24 septembrie 2014, obligarea reexaminării plângerii privind atragerea la răspundere disciplinară a avocatului Suveica Nelea și încasarea prejudiciului moral pe care îl estimează la suma de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 24 septembrie 2014 emisă în privința petiției nr. G/469 din 02 aprilie 2014 ca fiind ilegală, cu obligarea examinării petiției și emiterea unui răspuns la plângerea Valentinei Lesnic. În rest pretențiile au fost respinse ca nefondate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova. A fost admis apelul declarat de Lesnic Valentina, casată parțial hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 în partea reparării prejudiciului moral cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care s-a dispus încasarea din contul Uniunii Avocaților din Republica Moldova în beneficiul Valentinei Lesnic a prejudiciului moral în mărime de 1 000 lei.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 07 iunie 2017 Uniunea Avocaților din Republica Moldova a contestat-o cu recurs prin intermediul avocatului Cojocar Adrian, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind nefondată.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de fond și cea de apel nu au aplicat prevederile art. 44 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la avocatură, au interpretat eronat prevederile art. 56 și 57 și nu au ținut cont de art. 58 și 59 din aceeași lege. Din aceste motive consideră că decizia Comisiei de etică și disciplină a

Uniunii Avocaților din 02 aprilie 2014 este legală și întemeiată. La fel a indicat că reclamanta nu a respectat termenele de adresare în instanța de contencios administrativ.

La 18 iulie 2017, Lesnic Valentina a depus cerere de recurs prin intermediul avocatului Musteață Sergiu, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 în partea mărimii despăgubirii pentru prejudiciul moral cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea unei despăgubiri ce i-ar aduce o satisfacție echitabilă.

În susținerea cererii de recurs a indicat că, Comisia de etică și disciplină a Uniunii Avocaților a tergiversat enorm examinarea plângerii sale care a fost depusă inițial la data de 08 iulie 2013 cât și sesizările ulterioare privind examinarea acestei plângeri, în privința căror a primit răspunsuri formale iar în final a fost emisă o decizie ilegală și formală. A fost încălcat orice termen rezonabil de examinare a plângerii sale fiind nevoită de a se deplasa de nenumărate ori la sediul Uniunii Avocaților, unde decizia din 24 septembrie 2014 i-a fost înmănată abia la data de 21 decembrie 2015 din motiv că s-a omis expedierea deciziei în adresa sa.

Consideră Lesnic Valentina că, instanța de apel nu a luat în considerație criteriile de apreciere a mărimii prejudiciului moral și a dat o apreciere arbitrară probelor.

Examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova depus prin intermediul avocatului Cojocaru Adrian și de către Lesnic Valentina depus prin intermediul avocatului Musteață Sergiu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 20 iulie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererilor de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 15 august 2017, Lesnic Valentina a depus referință prin intermediul avocatului Musteață Sergiu, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova ca fiind nefundat.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei, consideră că acestea sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 04 mai 2017 (f.d. 167), însă, la materialele cauzei lipsesc date privind recepționarea acestora de către participanții la proces. Astfel, instanța de recurs concluzionează că, recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat cererile de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Mai mult decât atât, motivele cererilor de recurs declarate de Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul avocatului Cojocaru Adrian și de către Lesnic Valentina prin intermediul avocatului Musteață Sergiu sunt similare celor invocate în cererile de apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Plus la aceasta se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a

din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul avocatului Cojocaru Adrian și de către Lesnic Valentina prin intermediul avocatului Musteață Sergiu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul avocatului Cojocaru Adrian și de către Lesnic Valentina prin intermediul avocatului Musteață Sergiu, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu